

رچر ای برنامه کشوری

کنترل پیشگیری و درمان دیابت

در مرکز پزشکی، آموزشی و درمانی

لقمان حکیم

دیابت

دیابت قندی یک بیماری مزمن است و زمانی بروز می کند که (۱) توانایی لوزالمعده در ترشح انسولین کم شده و یا از بین رفته باشد، یا (۲) بدن نتواند به طور مؤثر از انسولین ترشح شده توسط لوزالمعده استفاده کند. فدراسیون جهانی دیابت، ۱۳۸۳، ۱۱) در ایران ۷/۳ درصد از جمعیت بالای ۳۰ سال مبتلا به بیماری دیابت هستند که یک سوم آنان از بیماری خود اطلاعی ندارند (کریمی، ۱۳۸۲، ۲۱۵)

علائم دیابت: پرادراری، پرنوشی، کاهش وزن شدید بدون علت موجه، پرخوری، تاری دید، تأخیر در بهبود زخم ها،

استوپور و کما

چهار گروه اصلی دیابت:

دیابت نوع ۱: تولید انسولین به علت تخریب سلول های بقای لوزالمعده کم بوده یا به طور کلی وجود ندارد، پس برای ادامه حیات به تزریق انسولین نیاز است. در برگیرنده ۱۰ الی ۱۵ درصد از کل بیماران دیابتی است، به طور عمده در کودکان و نوجوانان رخ می دهد. برای جلوگیری از بروز عوارض بیماری تزریق دائمی هورمون انسولین ضروری است.

دیابت نوع ۲: در برگیرنده ۹۰ درصد از بیماران دیابتی است. اغلب در سنین بالای ۴۰ سال شروع شده و غیر وابسته به انسولین می باشد. این نوع دیابت از شایع ترین انواع دیابت می باشد و ناشی از نقص در عملکرد انسولین بر روی بافتهای محیطی است که در نتیجه منجر به کاهش جذب گلوکز خون توسط سلول های ماهیچه ای می شود (جبارپور، ۱۳۸۰، ۵۸)

انواع ویژه دیابت (دیابت ثانویه) مواردی از دیابت که علت آن شناخته شده است یعنی اختلال های ژنتیکی در فعالیت سلول های بتای پانکراس یا فعالیت مولکول انسولین، برخی دیگر اختلال های هورمونی یا عوارض ناشی از داروها

دیابت حاملگی: یکی از عوارض شایع بارداری است که شیوعی برابر با ۴/۵٪ در زمان بارداری دارد. عدم تشخیص و درمان دیابت حاملگی موجب افزایش عوارض مادر و جنین می گردد. از آن جا که به طور فیزیولوژیک قند ناشتای خانم های

باردار بیشتر از حد طبیعی است کشف این بیماری اهمیت بسیار زیادی دارد. (علیرضا دلاوی ۱۳۸۳، ۱۲).

عوارض دیابت

دیابت به طور مشخص یک بیماری دراز مدت و با تظاهرات بالینی متفاوت و سیر پیشرفت مختلف است و موجب عوارضی مانند نفروپاتی (مشکلات کلیه)، رتینوپاتی (مشکلات چشمی)، نوروپاتی (مشکلات رشته های عصبی) و بیماری قلبی عروقی (مشکلات مربوط به دستگاه گردش خون) می گردد. به نظر کارشناسان توانبخشی وجود بیماری در برگیرنده معلولیت، اجتماعی، روانی، حرفه ای و بالاخره کیفیت زندگی بیماران نیز می باشد.

کنترل دیابت و اقدام های پیشگیری کننده از ابتلا به دیابت:

در جهان اصلاح شیوه های زندگی، رژیم غذایی مناسب و افزایش فعالیت فیزیکی و کاهش منطقی وزن در کاهش ابتلا به دیابت مؤثر می باشد. پیشگیری ثانویه شامل جستجوی زود هنگام و به موقع (غربالگری)، پیشگیری و درمان (بیماریابی) می باشد که موجب ارتقای کیفیت

شماره تماس	ادرس	نام واحد
۲۲۴۱۸۳۳۰	خ ۱۷ شهرپور جنوبی، پایین تراز م خراسان جنب بهزیستی شیرخ برادران قنبری	شیر
۳۳۸۶۹۱۹۵	خ مسعودیه ، مسگر آباد ، خ کلهر	دکتر رزمی
۳۳۱۴۰۰۵۱	الفسریه ۱۵ متری سوم خ هفتم	بعثت النبی
۵۵۴۱۹۰۰۵-۹	چهار راه لشکر، خ کمالی ، خ مخصوص	واحد دیابت لقمان حکیم

منابع: کریمی درمنی، حمید رضا، توانبخشی گروه های
خاص، نشر گستره چاپ اول ۱۳۸۲

- دلاوری علیرضا و همکاران ، برنامه کشوری پیشگیری و کنترل
دیابت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت
سلامت، مرکز مدیریت بیماری ها، تهران مرکز نشر صد ا، ۱۳۸۳

- جبار پور مرتضی و همکار ، ژنتیک انسانی و بیماریهای ژنتیکی
انسان ، تبریز انتشارات عمیدی چاپ اول ۱۳۸۰

- فدراسیون جهانی، انجمن بین المللی نفرولوژی، شهین یار
احمدی ، مرکز نشر صد ا، تهران ، چاپ اول ۱۳۸۳

**تهیه و تنظیم: منیر سید صالحی ، شهره سادات
میرباقری**

**واحد مددکاری اجتماعی معاونت درمان
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی شهید بهشتی**

از سال ۱۳۵۰ بصورت مجتمع بیمارستانی شروع به فعالیت
آموزشی و درمانی کرده است این بیمارستان به جهت خدمت
رسانی به بیماران دچار مسمومیت دارویی و شیمیایی از قدیم
الایام به عنوان بیمارستان مسمومین تهران شهرت دارد.

واحد های پاراکلینیکی موجود :

آندوسکوپی، اکو رنگی قلب ، هولتر فشارخون ، تست
ورزش، ادیومتری، برونکوسکوپی، اسپیرومتری ، سی تی اسکن ،
سونوگرافی و داپلر، رادیولوژی، آزمایشگاه عمومی و سم شناسی
پاتولوژی ، سنجش تراکم استخوان ، کاردرمانی، فیزیوتراپی،
پوآتراپی، نوارعصب و عضله و تست متاکولین.

خدمات قابل ارائه در مرکز:

داخلی، روماتولوژی ، ارتوپدی، جراحی عمومی، جراحی مغز و
اعصاب، داخلی اعصاب، زنان و زایمان، ENT ،
CCU ، ICU جنرال و ICU مسمومین ،
قلب و ریه، عفونی، پوست، سم زدایی، اطفال و نوزادان
، گوش و حلق و بینی ، مسمومین ، کلینیک متادون(ترک
اعتیاد)، دیالیز ، جراحی پلاستیک ، روانپزشکی، رژیم درمانی،
چشم پزشکی ، بینایی سنجی، گوارش ، نورولوژی ، دیابت ، غدد

**تعدادی از واحد های دیابت ارجاع دهنده بیمار
به مرکز:**

زندگی شده و در کاهش هزینه ها اثربخش است و از موارد
بستری در بیمارستان می کاهد.

غریبالگری، بیماریابی و درمان به موقع رتینوپاتی در کاهش
نامحسوس کاهش بینایی به طور چشمگیر اثربخش میباشد و
غریبالگری جهت پروتئین اوری یک راهکار ارزشمند برای
پیشگیری از بروز یا کاهش سرعت پیشرفت نارسایی کلیوی
است . اقدام هایی جهت کاهش مصرف دخانیات نیز به کنترل
دیابت کمک می کند چراکه افزایش بروز فشارخون و
بیماریهای قلبی در بیماران دیابتی که سیگار می کشند بیشتر
است.

مرکز پزشکی آموزشی درمانی لقمان حکیم